

Vrijstelling van sociale bijdragen als zelfstandige: wie, wat, hoe?

A. Wie kan een vrijstelling van bijdragen aanvragen

U kunt vrijstelling verkrijgen, indien u zich in één van de vier volgende gevallen bevindt:

1. U bent zelfstandige en u verkeert in een staat van behoefte of in een toestand die de staat van behoefte benadert. U kunt vragen om vrijgesteld te worden van de betaling van uw bijdragen.

Het volstaat niet dat u denkt dat u veel lasten betaalt of dat uw inkomsten lager blijken dan u had gehoopt. Alleen als uw financiële toestand zodanig is dat u met moeite in uw normale levensbehoeften kunt voorzien, kunt u een vrijstelling verkrijgen.

Bij het aanvragen van een vrijstelling, moet u ook bewijzen dat u zich in een staat van behoefte bevindt of in een toestand die de behoefte benadert. Hiervoor moet u alle nuttige en noodzakelijke bewijsstukken bij de aanvraag voegen.

2. U bent erfgenaam van een zelfstandige die nog sociale bijdragen verschuldigd was. Het sociaal verzekeringsfonds kan bij u de betaling ervan eisen. U kunt vragen om te worden vrijgesteld van de betaling van deze bijdragen, indien u in een staat van behoefte verkeert.
3. U bent zelfstandige en laat u bijstaan door een helper. Indien uw helper zijn bijdragen niet betaalt, kan het sociaal verzekeringsfonds eisen dat u die betaalt. In dit geval kunt u, voor zover u zelf in een staat van behoefte verkeert, vragen om vrijgesteld te worden van de betaling van de bijdragen verschuldigd door uw helper.
4. U vertegenwoordigt een vennootschap. Wanneer één der vennoten of een mandataris van de vennootschap zijn sociale bijdragen niet betaalt, kan het sociaal verzekeringsfonds eisen dat de vennootschap die betaalt. In dit geval kan de vennootschap vragen om te worden vrijgesteld van het betalen van de bijdragen van de vennoot of de mandataris, wanneer ze zelf in financiële moeilijkheden verkeert.

U kunt echter geen vrijstelling krijgen, indien u uw zelfstandige activiteit als bijberoep uitoefent. (bv.: u werkt voltijds als bediende en u werkt 's avonds als zelfstandige).

B. Van welke bijdragen kunt u worden vrijgesteld?

U kunt vrijstelling aanvragen voor voorlopige, definitieve en regularisatiebijdragen.

Meestal kunt u echter geen vrijstelling meer verkrijgen voor bijdragen die het sociaal verzekeringsfonds reeds meer dan een jaar vordert.

Belangrijke opmerking: U kunt eveneens vrijstelling vragen van bijdragen die het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) - dienst CSSB vordert in het kader van de inkomstenmatiging voor de jaren 1982 tot en met 1988. De aanvraag die slaat op deze bijdragen moet rechtstreeks bij de Griffie van de Commissie worden ingediend, hetzij bij een ter post aangetekend schrijven, hetzij door het neerleggen van een verzoekschrift.

Deze procedure is onderworpen aan een specifieke regeling. U kunt hierover meer inlichtingen bekomen bij de Griffie van de Commissie.

C. Hoe dient u een aanvraag in?

Er zijn twee mogelijkheden om uw aanvraag in te dienen:

- ofwel schrijft u een aangetekende brief naar het sociaal verzekeringsfonds,
- ofwel gaat u bij het sociaal verzekeringsfonds dat het nodige zal doen om uw aanvraag te registreren;

Het fonds zal u vervolgens vragen om het inlichtingsformulier in te vullen (model A1 voor een zelfstandige, model A2 voor een vennootschap). Dit formulier mag worden ingevuld met de hand, met een schrijfmachine, of elektronisch, met behulp van een tekstverwerker. U bent verplicht het formulier volledig ingevuld en ondertekend aan het fonds terug sturen binnen een termijn van dertig dagen.

D. Hoe verloopt de procedure?

Het fonds zendt uw dossier door naar de Griffie van de Commissie voor vrijstelling. De Griffie kan eventueel andere diensten contacteren (FOD Financiën, RSVZ) om het dossier te vervolledigen vooraleer het door te sturen naar de Commissie voor vrijstelling.

Vooraleer uw dossier door de Commissie behandeld wordt, kunt u de Griffie verzoeken:

- om uw dossier te raadplegen;
- om uw dossier te verdedigen voor de Commissie voor vrijstelling. In dit geval zal de Griffie u datum en uur van de zitting van de Commissie meedelen. U kunt dan aan de Commissie uitleggen waarom uw aanvraag u verantwoord lijkt. Zorg ervoor dat u alle documenten meebrengt die uw staat van behoefte kunnen bewijzen (vb: een OCMW-atteest, boekhoudkundige stukken, documenten waaruit blijkt dat u langdurig in het ziekenhuis verbleef). U bent het immers, die het bewijs moet leveren van uw staat van behoefte. In ieder geval is het nuttig om de laatste afrekening van uw sociaal verzekeringsfonds bij te hebben.

U kunt persoonlijk verschijnen en u eventueel laten bijstaan door een ander persoon (vb.: een advocaat, een boekhouder of een familielid).

U kunt u ook laten vertegenwoordigen door een advocaat of door een ander persoon aan wie u een geschreven volmacht hebt gegeven. In dit laatste geval beslist de voorzitter van de Commissie of hij de volmacht al dan niet aanvaardt.

De Griffie zal u per aangetekende brief de beslissing van de Commissie meedelen. Uw fonds zal ook een afschrift krijgen van deze beslissing.

E. Welke zijn de gevolgen van een vrijstelling van bijdragen?

Indien de beslissing van de Commissie positief is, wordt u vrijgesteld van het betalen van de sociale bijdragen. De beslissing vermeldt de periode gedurende welke vrijstelling is verleend.

Vrijstelling kan echter een vermindering van uw pensioen meebrengen, vermits de kwartalen waarvoor u vrijstelling hebt verkregen, niet in aanmerking komen voor de berekening van uw pensioen. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot uw sociaal verzekeringsfonds.

Wel behoudt u gedurende de periode van uw vrijstelling uw rechten inzake gezondheidszorgen en kinderbijslagen.

F. Wie kan u helpen?

- Bij het invullen van de documenten:
  - o uw sociaal verzekeringsfonds
  - o het OCMW (Openbaar Centrum voor maatschappelijk welzijn) van uw gemeente.

- Om te weten te komen hoe ver de procedure gevorderd is:
  - o het sociaal verzekeringsfonds
  - o de Griffie van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen, te bereiken op het volgende adres:

FOD Sociale Zekerheid
Commissie Vrijstelling van Bijdragen
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 1
1000 BRUSSEL

Tel. 02 528 60 11

* * * * *

Aangetekend

Xerius Sociaal Verzekeringsfonds
Brouwersvliet 4 bus 2
2000 Antwerpen

Aanvraagformulier

Belangrijk!!!!

Stuur dit aanvraagdocument met handtekening terug samen met het onderstaande "Inlichtingsformulier A" eveneens met uw handtekening op laatste pagina.

Wij kunnen uw aanvraag immers pas verwerken als beide documenten ondertekend zijn.

Ik, ondergetekende,

Naam: _____

Adres: _____

aangesloten bij Xerius Sociaal Verzekeringsfonds met maatschappelijke zetel te 2000 Antwerpen, Brouwersvliet 4 Bus 2 onder **referte:** _____ bevestig hierbij achterstallige sociale bijdragen verschuldigd te zijn over de periode van _____ tot _____.

Ik verzoek de Commissie een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid tot vrijstelling van sociale bijdragen.

In toepassing van de wetgeving terzake, betreft de aanvraag bijdragen in het sociaal statuut over de periode van _____ tot _____.

Ik ben op de hoogte van het feit dat een vrijstelling van bijdragen Sociaal Statuut met betrekking tot de kwartalen na 1980 geen pensioenrechten opent.

Handtekening:

De gegevens die u op dit formulier invult, worden uitsluitend verzameld voor de berekening van de bijdragen, verschuldigd in het raam van het sociaal statuut der zelfstandigen. Ze worden beschermd door de wet "Verwerking persoonsgegevens van 8/12/1992." Voor inzage of verbetering van uw gegevens kunt u terecht in onze kantoren.

Belangrijk

Aanvragen om vrijstelling van sociale bijdragen van de aangesloten zelfstandige zijn slechts geldig indien ze worden ingediend:

Definitieve sociale bijdragen:

binnen de 12 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag van het kwartaal volgend op datgene waarop de bijdragen betrekking hebben.

Sociale bijdragen ingevolge een herziening:

binnen de 12 maanden, te rekenen vanaf de dag dat de afrekening door het Sociaal Verzekeringsfonds werd verzonden aan de zelfstandige.

Inlichtingsformulier A

Vrijstelling van sociale bijdragen gevraagd door een zelfstandige

Formulier terug te zenden naar uw Sociaal Verzekeringsfonds

Deel 1: Aanvrager

Nationaal nummer : _____
 Naam : _____
 Geboren op : _____ Geboren te : _____
 Burgelijke staat : _____ Sedert : _____
 Adres : _____
 Telefoonnummer werk : _____ GSM : _____

Ik verkeer in een staat van behoefte (of in een toestand die de staat van behoefte benadert) en *

- Ik ben (ik was) zelfstandige.
(vul delen 1 tot en met 6 in, dus niet 7 en 8)
- Ik ben erfgenaam van een zelfstandige, die nog sociale bijdragen moet betalen.
(vul delen 1 tot en met 6, en 8 in, dus niet 7)
- Ik werk met een helper die zijn sociale bijdragen niet betaald heeft.
(vul delen 1 tot en met 7 in, dus niet 8)

Werkelijke samenstelling van het gezin:

Naam en voornaam van de gezinsleden	Graad van verwantschap	Geboortedatum	Beroep
1. _____	_____	_____	_____
2. _____	_____	_____	_____
3. _____	_____	_____	_____
4. _____	_____	_____	_____
5. _____	_____	_____	_____

Loopt er nog een aanvraag voor vrijstelling van een ander lid van uw gezin?*

- Neen.
- Ja.

Indien ja, geef naam en voornaam van deze gezinsleden:

_____

_____

_____

* het gewenste vakje aankruisen

Wenst u uitgenodigd te worden om gehoord te worden door de Commissie? *

- Neen.
- Ja, ik zal persoonlijk verschijnen. (eventueel bijgestaan door een ander persoon)
- Ja, ik zal mij laten vertegenwoordigen door de volgende gevolmachtigde:

Naam en voornaam: _____

Adres: _____

Deel 4: Beroepsactiviteiten

1) Oefent u momenteel één of meer zelfstandige beroepsactiviteiten uit? *

- Neen, ik heb mijn zelfstandige beroepsactiviteiten stopgezet:
aard van de beroepsactiviteit : _____
datum van de stopzetting : _____
reden van de stopzetting : _____
- Neen, ik oefen geen zelfstandige beroepsactiviteiten uit en heb er nooit één uitgeoefend.
- Ja, vul onderstaande tabel in:

* het gewenste vakje aankruisen

Activiteit	Aard van de activiteit (in voorkomend geval die van de vennootschap)	Als natuurlijk persoon (N)* of in vennoot- schap (V)*	Adres	Aanvangs- datum
1	_____ _____	N ☐ V ☐	_____ _____	_____
2	_____ _____	N ☐ V ☐	_____ _____	_____
3	_____ _____	N ☐ V ☐	_____ _____	_____

2) Oefent u een niet-zelfstandige beroep uit? *

- Neen.
 Ja, welk? _____
 Sedert: _____

Deel 5: Inkomsten en schuldvorderingen

1) Uw inkomsten:

- a) Gelieve hierbij een afschrift te voegen van de laatste twee aanslagbiljetten en van uw laatste belastingsaangifte. In geval u niet meer beschikt over genoemde aanslagbiljetten zal de Griffie van de Commissie zelf het nodige doen om ze rechtstreeks bij de Administratie der directe belastingen te bekomen.
- b) Vermeld in de tabel op de volgende bladzijde de bedragen van uw huidige inkomsten.

* het gewenste vakje aankruisen

	Jaarlijks bedrag
<u>Beroepsinkomens:</u>	
- als zelfstandige, brutobedrag	_____ EUR
- als zelfstandige, nettobedrag	_____ EUR
- andere beroepsinkomens, nettobedrag	_____ EUR
<u>Roerende inkomens:</u>	
- inkomens van een bankrekening	_____ EUR
- inkomens van een spaarboekje	_____ EUR
- inkomens van aandelen of obligaties	_____ EUR
	Maandelijks bedrag
<u>Vervangingsinkomens, uitkeringen en pensioenen:</u>	
- pensioen of rente	_____ EUR
- werkloosheidsuitkering	_____ EUR
- kinderbijslag	_____ EUR
- ziekte- en invaliditeitsvergoeding	_____ EUR
- vergoeding wegens arbeidsongeval	_____ EUR
- uitkering als gehandicapte	_____ EUR
- rente of pensioen van oorlogsslachtoffer	_____ EUR
- ander vervangingsinkomen	_____ EUR
<u>Ontvangen alimentatie:</u>	_____ EUR
<u>Ontvangen huurgeld van onroerende goederen:</u>	_____ EUR

c) Geniet u OCMW- steun? *

Neen.

Ja. (Gelieve hierbij een attest van het O. C. M. W. te voegen, waarin de aard, het bedrag en de periode van de tegemoetkoming worden gepreciseerd.)

2) Inkomens van de samenwonenden:

Onder samenwonende verstaat men een persoon die met u onder hetzelfde dak woont en deel uitmaakt van hetzelfde gezin.

Beschikt tenminste één samenwonende over inkomsten? *

Neen.

Ja. Vul de hiernavolgende tabel in. Vergeet niet bovenaan elke kolom de naam en de voornaam van de betrokken samenwonende in te vullen.

* het gewenste vakje aankruisen

	Naam en voornaam van de samen- wonende	Naam en voornaam van de samen- wonende	Naam en Voornaam van de samen- wonende
	_____	_____	_____
	_____	_____	_____
	Bedrag van het inkomen op jaarbasis	Bedrag van het inkomen op jaarbasis	Bedrag van het Inkomen op Jaarbasis
<u>Beroepsinkomens:</u>			
- als zelfstandige, bruto	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- als zelfstandige, netto	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- andere, netto	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
<u>Roerende inkomens:</u>			
- inkomens van een bankrekening	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- inkomens van een spaarboekje	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- inkomens van aandelen of obligaties	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
	Bedrag van het inkomen op maandelijkse basis	Bedrag van het inkomen op maandelijkse basis	Bedrag van het Inkomen op Maandelijkse basis
<u>Vervangingsinkomens, uitkeringen en pensioenen:</u>			
- pensioen of rente	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- werkloosheidsuitkering	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- kinderbijslag	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- ziekte- en invaliditeitsvergoeding	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- vergoeding wegens arbeidsongeval	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- uitkering als gehandicapte			
- rente of pensioen van oorlogsslachtoffer	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
- ander vervangingsinkomen	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
<u>Ontvangen alimentatie:</u>	_____ EUR	_____ EUR	_____ EUR
<u>Ontvangen huurgeld van onroerende goederen:</u>			

* het gewenste vakje aankruisen

3) Indien u of één van de medebewoners eigenaar is van een woning die het gezin betreft, bedrag van het kadastraal inkomen: _____ EUR

Bent uzelf of één van de medebewoners eigenaar van andere onroerende goederen? *

Neen.

Ja. Bedrag van het kadastraal inkomen:

1) _____ EUR

2) _____ EUR

3) _____ EUR

Deel 6: Kosten

1) Betaalt u:

a) huurgeld voor uw woning? * (het mag niet gaan om de eventuele terugbetaling van een hypothecaire lening)

Neen.

Ja, maandelijks bedrag.: _____ EUR

b) huurgeld voor andere onroerende goederen die dienen voor het uitoefenen van uw beroep?*

Neen.

Ja, maandelijks bedrag.: _____ EUR

c) alimentatie

Neen.

Ja, maandelijks bedrag.: _____ EUR

2) Hebt u een hypothecaire lening ondergaan? *

Neen.

Ja,

- totaal bedrag van de lening: _____ EUR

- bedrag van de jaarlijkse aflossing: _____ EUR

- tot wanneer moet u de lening nog afbetalen: _____

3) Hebt u nog een andere schuld te vereffen? *

Neen

Ja,

- totaal bedrag: _____ EUR

- oorzaak: _____

- Tot wanneer moet u de schuld vereffenen: _____

- Moet u de schuld periodiek vereffenen? *

Neen, de vereffening gebeurt in één keer.

Ja

- periodiciteit: _____

- periodiek bedrag: _____ EUR

(Indien u meerdere schulden hebt, voeg dan hierbij een afzonderlijk blad waarop u ze allemaal opsomt)

* het gewenste vakje aankruisen

4) Heeft één van de samenwonenden een schuld te vereffenen? *

- Neen.
- Ja,
- globaal bedrag: _____ EUR
  - oorzaak: _____
  - Tot wanneer moet hij die schuld vereffenen: _____
  - Moet hij de schuld periodiek vereffenen? *
- Neen, de vereffening gebeurt in één keer.
- Ja,
- periodiciteit: _____
  - periodiek bedrag: _____ EUR

(Indien de samenwonende(n) meerdere schulden heeft (hebben), voeg dan hierbij een afzonderlijk blad waarop u ze allemaal opsomt).

Deel 7: De hoofdelijke aansprakelijke voor de helper

Dit deel dient enkel te worden ingevuld door de zelfstandige die vraagt vrijgesteld te worden van de verplichting om de door zijn helper verschuldigde bijdragen te betalen. Indien u hoofdelijk aansprakelijk bent voor uw helper, vult u alle delen van dit formulier in, behalve deel 8.

Vul de onderstaande gegevens in met betrekking tot de helper, waarvoor u hoofdelijk aansprakelijk bent:

Naam: _____ Voornaam: _____
Geboren op: _____ Geboren te: _____

Deel 8: De erfgenaam

Dit deel dient enkel te worden ingevuld door de erfgenaam van een overleden zelfstandige. Indien u erfgenaam bent, vult u alle delen van dit formulier in, behalve deel 7.

Vul de onderstaande gegevens in met betrekking tot de overleden zelfstandige:

Naam: _____ Voornaam: _____
Geboren op: _____ Geboren te: _____
Overleden op: _____

Deel 9: Bijlagen

Ik voeg bij dit formulier:

- een afschrift van mijn laatste twee aanslagbiljetten en van mijn laatste belastingsaangifte;
- indien ik OCMW-steun geniet, een attest van deze instelling;
- indien ik werk in het kader van een vennootschap, een afschrift van de statuten en van de laatste drie jaarrekeningen;
- eventueel een afschrift van elk document dat mijn staat van behoefte bewijst (zie deel 3);
- eventueel een blad waarop mijn schulden of die van mijn samenwonenden in detail zijn vermeld;

Totaal aantal bijlagen = _____

* het gewenste vakje aankruisen

Deel 10: Verklaring

Ik, ondergetekende, _____ (naam) _____ (voornaam)
verklaar op mijn eer dat de gegevens van dit formulier oprecht en volledig zijn.

Opgemaakt te: _____ op: _____

Handtekening:

Vergeet niet een ingevuld afschrift van dit formulier voor u te bewaren.

Gelieve elke wijziging van uw adres, die zich in de loop van de procedure voordoet, te melden aan FOD Sociale Zekerheid - DG Zelfstandigen, Commissie voor de vrijstelling van bijdragen, Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower, Kruidtuinlaan 50 bus 1 te 1000 Brussel.

De wet van 8/12/1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens is van toepassing op de verwerking van de inlichtingen die de Commissie voor vrijstelling van bijdragen via dit formulier verkregen heeft.

Overeenkomstig artikel 10 van deze wet kunt u, op eigen verzoek, in ons bestand kennis komen nemen van de gegevens die u aanbelangen en de verbetering van eventuele fouten verkrijgen. De gegevens opgenomen in het bestand worden enkel gebruikt bij de behandeling van de aanvraag om vrijstelling van bijdragen en bij het verwerken van anonieme statistieken.